

Skærtorsdag

Den første dag under de usyrede brøds fest kom disciplene hen til Jesus og spurgte: »Hvor vil du have, at vi skal forberede påskemåltidet til dig?« Han svarede: »Gå ind i byen til den og den, og sig til ham: Mesteren siger: Min time er nær; hos dig vil jeg holde påskemåltidet sammen med mine disciple.« Og disciplene gjorde, som Jesus havde pålagt dem, og forberedte påskemåltidet.

Da det blev aften, satte han sig til bords med de tolv. Og mens de spiste, sagde han: »Sandelig siger jeg jer: En af jer vil forråde mig.« De blev meget bedrøvede og begyndte én efter én at spørge ham: »Det er vel ikke mig, Herre?« Han svarede dem: »Det er ham, som med hånden dyppede i fadet sammen med mig, der vil forråde mig. Menneskesønnen går bort, som der står skrevet om ham, men ve det menneske, som Menneskesønnen forrådes af. Det var bedre for det menneske, om det aldrig var født.« Judas, som forrådde ham, spurgte: »Det er vel ikke mig, Rabbi?« Han svarede ham: »Du sagde det selv.«

Mens de spiste, tog Jesus et brød, velsignede og brød det, gav sine disciple det og sagde: »Tag det og spis det; dette er mit legeme.« Og han tog et bæger, takkede, gav dem det og sagde: »Drik alle heraf; dette er mit blod, pagtens blod, som udgydes for mange til syndernes forladelse. Jeg siger jer: Fra nu af skal jeg ikke drikke af vintræets frugt, før den dag jeg drikker den som ny vin sammen med jer i min faders rige.«

Og da de havde sunget lovsangen, gik de ud til Oliebjerget.

Matt. 26,17-30

Tag det og spis det

MOGENS GOTTFRED JENSEN

Tanken

Det er skærtorsdag aften. Jesus er samlet med sine disciple til det sidste måltid. Det måltid jøderne spiste til minde om deres udfrielse fra Ægypten. Her tager han brødet, takker for brødet og vinen og velsigner det. Og så rækker han sine disciple brødet og siger: 'Dette er mit legeme.' Han gør det samme med vinen og siger: 'Dette er mit blod.' Hermed giver Jesus et helt nyt indhold til det jødiske påskemåltid. Han er selv det påskelam, der slagtes til påskemåltidet. De er sammen til et påskemåltid og har hørt nogle af de gamle tekster om, hvordan Gud udfriede folket fra dets slaveri i Ægypten. Første akt i påskens drama er et måltid. Og det er bestemt ikke nogen tilfældighed. For første akt i Jesu offentlige fremtræden skete også ved et måltid nemlig ved et bryllup i Kana. Her gjorde Jesus sit første tegn og løftede sløret for sin herlighed, sin identitet.

Troen

Her ved den første akt i påskens drama sker der en parallel til vinunderet i Kana. Den gang gjorde Jesus vand til vin. Nu går han videre og gør et endnu større under: Jesus gør vinen til bærer af sit eget blod. Og dermed afslører Jesus endnu mere af sin identitet og sin herlighed, nemlig, at han

selv er påskelammet, Guds lam, der skal ofres for folkets synders skyld.

Måltidet har en fremtrædende plads i den hellige historie. I måltidet knyttes det mest dagligdags sammen med det mest hellige. Jesus siger, da han indstifter nadveren, at dette måltid er den nye pagt. Ligesom Moses og folket ude i ørkenen indgår en pagt med Gud, sådan indgår Jesus nu en ny pagt med mennesker. Og det er ikke et hvilket som helst måltid, der er tale om. Det var de usyrede brøds fest, påskemåltidet til minde om befrielsen fra slaveriet i Ægypten. Det var frelsens måltid. Det er denne store historie, som Jesus knytter til ved, og nu giver han det et nyt indhold. I den gamle pagt skulle der gang på gang ofres et nyt lam, for at synden kunne blive sonet. Nu træder han frem, det fuldkomne og endegyldige offerlam, og bringer det ene og eneste nødvendige offer. Det offer som gælder ikke blot jødefolket, men enhver race og enhver generation af mennesker.

Jesus gør også noget andet stærkt, men tillige noget underligt, fortæller evangelisten Johannes: han vasker disciplenes fødder. Ved begyndelsen af det traditionelle jødiske påskemåltid fik husfaren eller værten sine hænder vasket. Som regel er det en i familien, som holder fad og håndklæde frem. Husfar skal mærke, at han er en fri mand og ikke slave. Befriet fra Egyptens slaveri. 'Konge' blandt sine egne. Jesus vender det på hovedet. Han, som er den virkelig frie blandt dem, han som gang på gang har vist sig som herre og konge. Jesus er kongen, som bøjer sig ned og vasker sine disciples fødder, og dermed angiver han, hvad der skal ske næste dag ude på Golgata. Her finder den store renselse sted. Derude på Golgatas høj vil Jesus vaske alle sine disciple rene.

'Dette er mit legeme' og 'Dette er mit blod': spiser vi virkelig Jesus, når vi går til alters? Er nadveren en form for kannibalisme? Sådan mente man faktisk om de første kristne. Alligevel holder de første disciple fast i, at det er Jesu legeme og blod, de spiser og drikker, når de holder nadver. Jesus er virkelig til stede ved nadveren. Derfor taler de lutherske kristne om 'realpræsensen' = den reelle tilstedeværelse. Selv om vi med det fysiske øje ikke kan se ham, så tror vi på, at han er der. Usynlig, men virkelig tilstede. Hvordan det skal forstås, forklarer nu afdøde biskop Jan Lindhardt med disse ord. Han skriver: 'Man kan måske sammenligne det med en pengeseddel. Den er egentlig blot et stykke papir, som måske har kostet Nationalbanken 10 øre at fremstille. Alligevel er den fx 100 kroner værd, fordi Nationalbankens layout og underskrift er på papiret. Er det papir, eller er det 'virkelig' 100 kroner? Det er naturligvis begge dele. En pengeseddel kan brænde som alle andre stykker papir, men samtidig ved man, at hvis det sker, er man blevet 100 kroner fattigere. Pengesedlen er altså ikke kun et minde om 100 kroner, men en realitet. Det giver ingen mening bare at sige, at det 'for mig' er 100 kroner, for det er det objektivt set, og det er forudsætningen for, at vi overhovedet kan bruge pengesedler. Hvis det kun var en 'psykologisk' kendsgerning, ville vores økonomi bryde sammen, for hvornår havde man betalt, hvad man skulle?'

Så tro frimodigt Jesus, når han siger: 'Dette er mit legeme' og 'Dette er mit blod.' Spis dig mæt i livets brød, for Jesus har lovet: 'Jeg er det levende brød, som er kommet ned fra himlen; den, der spiser af det brød, skal leve til evig tid. Og det brød, jeg vil give, er mit kød, som gives til liv for verden.' (Matt.6,51)

Udfordringen

Kender du smagen af livets brød?